

Посилання:

Мелько Л. Роль країнознавчих знань у формуванні полікультурної компетентності фахівців з туризму / Л.Ф. Мелько // Українська географія: сучасні виклики. Зб. наук. праць у 3-х т. – К.: Прінт-Сервіс, 2016. – Т.1. – С. 181-183.

МЕЛЬКО Людмила

Київський відділ

РОЛЬ КРАЇНОЗНАВЧИХ ЗНАНЬ У ФОРМУВАННІ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ

Значення туризму для формування культури миру у полікультурному світі важко переоцінити. Тому надзвичайно важливим є підготовка високопрофесійних фахівців у галузі туризму, які не тільки володіють сумою країнознавчих культурологічних знань щодо країн та народів світу, але й здатних здійснювати успішну міжкультурну комунікацію.

У процесі професійної підготовки майбутніх фахівців з туризму необхідно активно сприяти формуванню полікультурної компетентності. На нашу думку, для реалізації поставленого завдання є два основних вектори: 1) формування полікультурних знань шляхом вивчення професійно спрямованих навчальних дисциплін; 2) формування полікультурних знань, вмінь, навичок шляхом організації та впровадження позааудиторних країнознавчих проєктів.

Полікультурна компетентність – це складова професійної компетентності фахівців, у т.ч. у туристичній сфері. Існує величезна кількість підходів щодо визначення полікультурної компетентності. Значна кількість науковців у різних сферах наукового знання займається вивченням цього питання, серед яких Р.Агадулін, Н.Величко, Л.Воротняк, Л.Гончаренко, Н.Жорняк, О.Зеленська, А.Зубко, О.Івашко, В.Кузьменко, І.Кушнір, Л.Перетяга, М.Сімоненко, І.Соколова, Є.Степанова, Г.Суткевич та ін.

Автор визначає *полікультурну компетентність фахівця з туризму* як здатність особистості кваліфіковано вирішувати професійні завдання у

полікультурному світі, володіючи сумою полікультурних країнознавчих знань, мовленнєвими навичками, комунікативними вміннями, дипломатично та толерантно налагоджуючи процес міжкультурної взаємодії.

На сьогодні вищим навчальним закладам країни надається право самим складати навчальні плани щодо професійної підготовки майбутніх фахівців, у т.ч. за спеціальністю «Туризм».

Потужним блоком навчального плану професійно-орієнтованих навчальних дисциплін за вищезазначеною спеціальністю в Університеті «КРОК» є країнознавчий, який саме і сприяє формуванню полікультурних знань, полікультурній компетентності (табл.1).

Таблиця 1

Країнознавчі дисципліни за спеціальністю «Туризм»

Курс підготовки	Навчальні дисципліни
1 курс	Країнознавство, Рекреаційні комплекси світу
2 курс	Географія туризму, Туристичне країнознавство, Туристичне краєзнавство
3 курс	Географія культури, Всесвітня спадщина ЮНЕСКО у туризмі, Спеціальні історичні дисципліни у туризмі, Етнічні кухні світу, Культурно-пізнавальний та етнотуризм

Запропоновані навчальні дисципліни вивчаються обов'язково на першому та другому курсах, на третьому – за вибором.

Країнознавчі дисципліни активно сприяють формуванню у студентів знань про геопросторіві особливості регіонів та країн світу як потенційних об'єктів туристичної діяльності. Активно закладається фундамент щодо формування культурологічних знань про країни і народи світу, про потужні туристичні ресурси, створюються реальні умови для формування полікультурної компетентності. Але не менш важливим є знайти найбільш вдалі сучасні форми

та методи навчання для засвоєння суми знань, серед яких особливо дієвими є інтерактивні.

Як показує досвід, одним із найефективніших методів при вивченні країнознавчих дисциплін є метод проектів, а саме – створення творчих робіт, індивідуальних або колективних, серед яких: створення країнознавчих культурологічних туристичних образів, розробка країнознавчих туристичних маршрутів, країнознавчих міні-доповідей тощо. Студенти із задоволенням виконують такі види робіт, що сприяє більш ефективному формуванню знань про навколишній полікультурний світ.

Для формування полікультурної компетентності не менш дієвим є організація та впровадження позааудиторних країнознавчих проектів.

В Університеті «КРОК» склалася ефективна система полікультурних країнознавчих проектів для школярів, студентів та молоді, серед яких одним із найбільш потужних та успішних є «Країнознавчий просвітницький фестиваль «Діалог культур», розробленого та реалізованого протягом п'яти років проекту командою партнерів-однодумців структурних підрозділів Університету, у т.ч кафедрою туризму, а саме: «Діалог культур: країни Африки» (11 березня 2011 року), «Діалог культур: країни Латинської Америки» (25 листопада 2011 року), «Діалог культур: країни Європи» (3 грудня 2012 року), «Діалог культур: країни Азії» (17 лютого 2014 року), «Діалог культур: країни Америки, Австралія та Океанія» (16 березня 2015 року).

Як показує досвід, студенти напряму підготовки «Туризм», які брали активну участь в організації та проведенні п'ятого фестивалю, в анкетах відзначили, що із 16 позааудиторних професійно спрямованих заходів, які відбувалися протягом поточного навчального року, даний захід справив найбільш потужне враження.

Перед студентами ставилася мета навчитись організовувати та впроваджувати в життя масштабні країнознавчі заходи з метою формування вмінь та навичок для майбутньої професійної діяльності. Тому завчасно був проведений майстер-клас «Організація та проведення країнознавчих

просвітницьких фестивалів» в рамках проекту «Професійні студії» Школи професійного зростання для майбутніх фахівців з туризму.

Завдяки участі у реалізації країнознавчих просвітницьких проектів студенти не тільки поглиблюють знання щодо інших культур та цивілізацій, але й мають змогу покращити навички міжкультурної комунікації, здобути досвід організації масштабних заходів.

Отже, формування полікультурної компетентності, як надзвичайно важливої складової професіоналізму майбутнього фахівця туристичної сфери, має відбуватися завдяки продуманій методиці протягом усього етапу навчання у вищій школі.

На сьогодні у суспільстві відбуваються серйозні соціально-економічні і політичні виклики, внутрішні та зовнішні загрози, тому формування полікультурної компетентності майбутніх фахівців з туризму шляхом набуття країнознавчих знань, практичних навичок міжкультурної комунікації сприятиме гуманізації суспільства, налагоджуванню добросусідських відносин між народами та культурами світу.